

**Povinnosti a obmedzenia člena štatutárneho orgánu právnickej osoby
podľa zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných
funkcionárov v znení neskorších predpisov**

Podľa čl. 2 ods. 1 písm. zc) zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon“) sa členovia štatutárneho orgánu právnických osôb, ktorých do funkcie priamo alebo nepriamo navrhuje alebo ustanovuje štát alebo právnická osoba so stopercentnou majetkovou účasťou štátu považujú za verejných funkcionárov, na ktorých sa vzťahujú povinnosti a obmedzenia upravené v čl. 4 a 7 ústavného zákona. To znamená, že členovia štatutárneho orgánu (predstavenstva) „štátnej“ akciovej spoločnosti ako verejní funkcionári sú pri výkone svojej funkcie pokiaľ ide o možný konflikt záujmov výraznejšie obmedzení ako členovia štatutárnych orgánov obchodných spoločností v súkromnom sektore alebo spoločností, ktoré nie sú vo výlučnom vlastníctve štátu. **Obmedzenia a povinnosti vyplývajúce z vyššie uvedeného ústavného zákona majú prednosť pred ustanoveniami o zákaze konkurencie podľa Obchodného zákonníka alebo stanov predmetnej obchodnej spoločnosti.**

Podľa čl. 4 ústavného zákona člen predstavenstva v postavení verejného funkcionára je povinný pri výkone svojej funkcie presadzovať a chrániť verejný záujem. Pri výkone svojej funkcie verejný funkcionár nesmie uprednostniť osobný záujem pred verejným záujmom.

Verejný funkcionár sa musí pri výkone svojej funkcie zdržať všetkého, čo môže byť v rozpore s týmto ústavným zákonom. Na tento účel verejný funkcionár nesmie

- a) využívať svoju funkciu, právomoci z nej vyplývajúce a informácie nadobudnuté pri jej výkone alebo v súvislosti s jej výkonom na získavanie výhod vo svoj prospech, v prospech jemu blízkych osôb ani iných fyzických osôb alebo právnických osôb; to sa nevzťahuje na činnosť alebo úlohu, ktorá vyplýva verejnému funkcionárovi z výkonu jeho funkcie,
- b) žiadať dary, prijímať dary, navádzať iného na poskytovanie darov alebo získavať iné výhody v súvislosti s výkonom svojej funkcie; to sa nevzťahuje na dary poskytované zvyčajne pri výkone verejnej funkcie alebo dary poskytované na základe zákona,
- c) sprostredkovať pre seba, blízku osobu, pre inú fyzickú osobu alebo právnickú osobu okrem prípadu, ak to pre verejného funkcionára vyplýva z výkonu jeho verejnej funkcie, obchodný styk so
 1. štátom,
 2. obcou,
 3. vyšším územným celkom,
 4. štátnym podnikom, štátnym fondom alebo inou právnickou osobou zriadenou štátom,
 5. rozpočtovou organizáciou alebo príspevkovou organizáciou zriadenou obcou,
 6. rozpočtovou organizáciou alebo príspevkovou organizáciou zriadenou vyšším územným celkom alebo
 7. inou právnickou osobou s majetkovou účasťou štátu, obce alebo vyššieho územného celku,
- d) nadobúdať majetok od štátu inak ako vo verejnej súťaži alebo vo verejnej dražbe; to sa vzťahuje aj na blízke osoby verejného funkcionára,
- e) uzatvoriť zmluvu o tichom spoločenstve alebo nadobúdať akcie na doručiteľa inak ako dedením,
- f) používať svoju osobu, svoje meno a priezvisko, svoju podobizeň, obrazovú snímku, záznam svojho hlasu alebo svoj podpis na reklamu,
- g) používať symboly spojené s výkonom svojej funkcie na osobný prospech.

Podľa čl. 5 ústavného zákona verejný funkcionár nesmie vykonávať funkcie, zamestnania a činnosti, ktoré sú nezlučiteľné s funkciou verejného funkcionára podľa Ústavy Slovenskej republiky a zákonov.

Verejný funkcionár nesmie

- podnikat'; to sa nevzťahuje na výkon povolania, ktoré môže vykonávať len fyzická osoba za zákonom ustanovených podmienok;
- byť štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, členom riadiaceho, kontrolného alebo dozorného orgánu právnickej osoby, ktorá bola zriadená na výkon podnikateľskej činnosti, okrem valného zhromaždenia a členskej schôdze.

Tento zákaz sa nevzťahuje na

- členstvo verejného funkcionára v orgáne právnickej osoby, ktoré vyplýva zo zákona alebo z výkonu funkcie verejného funkcionára,
- zastupovanie štátu v orgánoch právnických osôb s majetkovou účasťou štátu,
- zastupovanie obce alebo vyššieho územného celku v orgánoch právnických osôb s majetkovou účasťou obce alebo s majetkovou účasťou vyššieho územného celku.

Ak člen predstavenstva vykonáva vyššie uvedené aktivity (funkciu, zamestnanie alebo činnosť) nezlučiteľné s pozíciou verejného funkcionára je povinný do 30 dní odo dňa ustanovenia do verejnej funkcie tieto aktivity skončiť alebo vykonať zákonom ustanovený právny úkon, smerujúci k ich skončeniu.

Podľa čl. 6 ústavného zákona ak sa verejný funkcionár zúčastňuje na rokovaní orgánu o veci, na ktorej má osobný záujem, je povinný oznámiť tomuto orgánu svoj osobný záujem o vec predtým, ako na rokovaní vystúpi alebo pred hlasovaním o tejto veci. Toto oznámenie je verejný funkcionár povinný vykonať aj vtedy, ak ide o rokovanie o veci, z ktorej má majetkový prospech politická strana alebo politické hnutie, ktorého je členom, ak mu je táto skutočnosť známa. Oznámenie je orgán, na ktorého rokovaní sa vykonalo oznámenie, povinný zaznamenať do zápisu alebo záznamu o rokovaní.

Podľa čl. 7 ústavného zákona je člen predstavenstva v pozícii verejného funkcionára povinný do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie, a počas jej výkonu do 30. apríla každého kalendárneho roka podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok, v ktorom uvedie,

- a) či spĺňa podmienky nezlučiteľnosti výkonu funkcie verejného funkcionára s výkonom iných funkcií, zamestnaní alebo činností podľa čl. 5 ods. 1 a 3 ústavného zákona,
- b) aké zamestnanie vykonáva v pracovnom pomere, obdobnom pracovnom vzťahu alebo štátnozamestnaneckom pomere a akú podnikateľskú činnosť vykonáva popri výkone funkcie verejného funkcionára,
- c) aké má funkcie v štátnych orgánoch, v orgánoch územnej samosprávy, v orgánoch právnických osôb vykonávajúcich podnikateľskú činnosť a v orgánoch iných právnických osôb; taktiež uvedie, z ktorých uvádzaných funkcií má príjem, funkčné alebo iné požitky a dátum, od ktorého sa ujal výkonu takej funkcie,
- d) svoje príjmy dosiahnuté v uplynulom kalendárnom roku z výkonu funkcie verejného funkcionára a z výkonu iných funkcií, zamestnaní alebo činností, v ktorých vykonávaní verejný funkcionár pokračuje aj po ujatí sa výkonu funkcie verejného funkcionára,
- e) svoje majetkové pomery a majetkové pomery manžela a neplnoletých detí, ktorí s ním žijú v domácnosti, vrátane osobných údajov v rozsahu titul, meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu, podľa stavu k 31. decembru predchádzajúceho kalendárneho roka,
- f) popis daru alebo iných výhod, ktoré verejný funkcionár prijal v kalendárnom roku, za ktorý podáva oznámenie, ak hodnota darov alebo iných výhod od jedného darcu alebo hodnota jedného daru presiahne 10-násobok minimálnej mzdy, vrátane druhu daru a dátum jeho prijatia.

Majetkovými pomermi sa rozumie

- a) vlastníctvo nehnuteľnej veci vrátane vlastníctva bytu a nebytového priestoru s uvedením jej druhu, vlastníckeho podielu, katastrálneho územia, čísla listu vlastníctva,

- b) vlastníctvo hnuteľnej veci, ak jej zvyčajná hodnota presahuje 35-násobok minimálnej mzdy, s uvedením jej druhu, vlastníckeho podielu, a v prípade motorového vozidla, aj továrenskej značky a roku jeho výroby,
- c) vlastníctvo majetkového práva alebo inej majetkovej hodnoty, ak ich zvyčajná hodnota presahuje 35-násobok minimálnej mzdy, s uvedením ich druhu a vlastníckeho podielu,
- d) existencia záväzku, ak jeho predmetom je peňažné plnenie vo zvyčajnej hodnote presahujúcej 35-násobok minimálnej mzdy, s uvedením jeho druhu, dátumu jeho vzniku a výšky jeho podielu,
- e) užívanie nehnuteľnej veci vrátane bytu a nebytového priestoru vo vlastníctve inej fyzickej osoby alebo inej právnickej osoby, ak hodnota užívania nehnuteľnej veci vrátane bytu a nebytového priestoru presahuje 35-násobok minimálnej mzdy a ak ju užíva viac ako jeden kalendárny mesiac, s uvedením jej druhu, katastrálneho územia, čísla listu vlastníctva, roku začatia jej užívania a spôsobu jej užívania,
- f) užívanie hnuteľnej veci vo vlastníctve inej fyzickej osoby alebo inej právnickej osoby, ak hodnota užívania hnuteľnej veci presahuje 35-násobok minimálnej mzdy a ak ju užíva viac ako jeden kalendárny mesiac, s uvedením jej druhu, a v prípade motorového vozidla, aj továrenskej značky a roku jeho výroby.

K písomnému oznámeniu verejný funkcionár priloží kópiu

- podaného daňového priznania k dani z príjmov fyzických osôb za predchádzajúci kalendárny rok alebo
- alebo iný doklad vydávaný na daňové účely obsahujúci sumu príjmov, ktoré verejný funkcionár získal za predchádzajúci kalendárny rok.

Ak je verejný funkcionár zvolený alebo vymenovaný do inej verejnej funkcie alebo je opätovne zvolený alebo vymenovaný do tej istej verejnej funkcie a podal v kalendárnom roku oznámenie príslušnému orgánu, nie je povinný ho podať tomu istému orgánu opätovne.

Oznámenie podáva verejný funkcionár Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií.